

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
Хмельницький інститут МАУП
Кафедра права та правоохоронної діяльності
<http://www.maup.km.ua/institut/kafedri/kafedra-komercijnogo-ta-trudovogo-prava/>

Назва дисципліни	Делікти в цивільному праві
Викладач (-і)	Авсієвич Алла Валеріївна
Портфоліо викладача (-ів)	http://www.maup.km.ua/informaciya/portfolio-avsievich-av.htm
Контактний тел.	(0382) 789436 (вн. 121)
Е-mail:	Taisha1878@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	http://www.maup.km.ua/institut/kafedri/kafedra-komercijnogo-ta-trudovogo-prava/
Консультації	Вівторок, 2 години, 14.50-16.10, ауд. 311
Розглянуто на засіданні кафедри	Протокол від «30» серпня 2025 р. № 1
Ухвалено на засіданні Науково-методичної ради	Протокол від «31» серпня 2025 р. № 1
Затверджено на засіданні Вченої ради	Протокол від «31» серпня 2025р. № 7

- Коротка анотація до дисципліни.** Навчальна дисципліна «Делікти в цивільному праві» є невід’ємною складовою навчального плану підготовки бакалаврів права, має своїм завданням сформулювати у студентів глибокі теоретичні і практичні знання з деліктів в цивільному праві.
- Мета:** засвоєння системи знань з деліктів в цивільному праві з урахуванням особливостей правового регулювання цивільних відносин у сучасних умовах, а також вироблення навичок порівняльного аналізу чинного цивільного законодавства, що регулює деліктні зобов’язання, визначення напрямків удосконалення цивільного законодавства в сучасних умовах, застосування здобутих знань на практиці.
- Завдання:** в ознайомленні студентів з дисципліною, що вивчає тенденції становлення і розвитку недоговірних зобов’язань, шляхи вдосконалення цивільного законодавства в сучасній Україні. Сьогодні виникає проблема відшкодування шкоди яка була завдана особою діями (бездіяльністю) інших осіб, в захисті порушених цивільних прав та інтересів. Звідси, важливою складовою діяльності юриста є поглиблене оволодіння законодавством, яке регламентує порядок відшкодування шкоди та регламентує порядок правовідносин особи у зобов’язаннях, що виникли не на основі договору.
  - Формат курсу:** очний (online) та заочний (offline)
  - Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):**

Компетентності, які забезпечує навчальна дисципліна «Цивільне право (особлива частина)» згідно освітньої програми «Право»:

а) Загальні компетентності:

- Здатність виявляти актуальні проблеми.
- Володіння теоретико-методологічними засадами регулювання відносин з деліктів в цивільному праві.
- Здатність до генерування нових ідей при вирішенні практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних областях.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;
- Здатність планувати та управляти часом
- Здатність працювати автономно.

б) Фахові компетентності спеціальності:

- Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право;
- Знання і розуміння правової природи цивільних відносин та їх правового регулювання;
- Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;
- Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
- Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

6. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 30 годин аудиторної роботи; 60 годин – самостійної роботи, залік – 2 години.

7. Статус дисципліни: *вибіркова.*

8. Пререквізити: Навчальна дисципліна «Делікти в цивільному праві» належить до вибіркового компонента освітньої програми за спеціальністю «Право», галузі знань «Право». Навчальна дисципліна «Делікти в цивільному праві» пов'язана з навчальними дисциплінами: «Цивільне право», «Цивільний процес», «Зобов'язальне право» тощо.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – використовувати електронні сервіси Верховної Ради України, Єдиний державний реєстр судових рішень.

10. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивного диспуту.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

11. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- Змістовий модуль 1 «Особливості недоговірних зобов'язань та їх зміст» (лекційні теми 1-5, семінарські теми 1-2);
- Змістовий модуль 2 «Окремі види деліктів в цивільному праві» (лекційна тема 6-10, семінарські теми 3-5).

12. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (*див. рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою **індивідуального завдання** (*тематика і критерії оцінювання див.: Робоча навчальна програма дисципліни, п.п. 7.3*).
- Виступ-інформування за темами семінарських занять.

13. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Хмельницькому інституті МАУП» (https://drive.google.com/file/d/1alGsRzbSV_ATM_rOMIaor0hLQdNZx9Uk/view).

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за один	Модуль 1		Модуль 2		Форма контролю
		кількість одиниць	максимальна кількість	кількість одиниць	максимальна кількість балів	

	ни ю		бали в			
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5	Ек з а м е н
Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3	
Робота на семінарському занятті	10	2	20	3	30	
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-	
Разом	57		68			
Максимальна кількість балів:	155					
155:100=1,55. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:1,55 = загальна кількість балів.						100

Система оцінювання навчальних досягнень

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються 2 самостійні роботи (завдання до самостійної роботи див.: Робоча навчальна програма дисципліни, п.п.б.3).

Критерії оцінювання:

- змістовність – 3 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів за тематикою самостійного вивчення матеріалу відповідного змістового модуля. Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Повнота розкриття теми – 15 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 5 балів

Максимальна кількість балів - **25 балів**.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання: Залік.

Відбувається у формі надання усних відповідей та в разі потреби додаткового спілкування (Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання екзамену див. «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Хмельницькому інституті МАУП»).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: Робоча навчальна програма дисципліни, п.п.9).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

ОСНОВНА

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (Редакція від 21.02.2019).
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (Редакція від 17.11.2019).
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/ed20130118> (Редакція від 18.01.2020).
4. Про доступ до публічної інформації Закон України від 13.01.2011р. № 2939-УІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17/ed20150426> (Редакція від 26.04. 2015).
5. Про банки і банківську діяльність: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
6. Про господарські товариства: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
7. Про акціонерні товариства: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
8. Про нотаріат: Закон України // zakon.rada.gov.ua..
9. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
10. Про заставу: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
11. Про іпотеку: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
12. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
13. Про оренду землі: Закон України // zakon.rada.gov.ua.
14. Про адвокатуру та адвокатську діяльність від 05.07.2012 № 5076-VI. // zakon.rada.gov.ua.
15. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 р. №2709-IV // zakon.rada.gov.ua.
16. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. // zakon.rada.gov.ua.
17. Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів від 11 квітня 1980 р. // Юридичний вісник України. – 2001. - № 40. \
18. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової)шкоди Постанова Верховного суду України від 31.03.1995р. № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95> .(Редакція від 27.02.2009).
19. Бервено С.М. Проблеми договірного права України: Монографія. К.: Юрінком Інтер, 2006. 392 с.
20. Луць В. В. Цивілістична концепція вини у працях професора Г. К. Матвєєва і сучасність: Актуальні проблеми цивільного, сімейного та міжнародного приватного права (Матвєєвські цивілістичні читання): Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 10 листопада 2011 року. К.: Алерта, 2012. С. 54-56.
21. Сліпченко А.С. Значення дефініції “цивільний оборот” у юриспруденції. Вісник
22. Національної академії правових наук України 2017. № 1(88) С. 201-209. URL:http://visnyk.kh.ua/web/uploads/pdf/ilovepdf_com-201-210.pdf
23. Правова доктрина України : у 5 т. / Нац. акад. прав. наук України. Доктрина приватного права України. Т. 3. 2013. 760 с.
24. Коссак В.М. Співвідношення приватних та публічно-правових засад участі органів держави у договірних відносинах. Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин. Матеріали наук.-практ.конф., присвяч. 95-й річниці з дня народження д-ра юрид. Наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В.П. Маслової (Харків, 17 лют. 2017 р.). Харків: Право, 2017. С.37-39

25. Боднар Н. П. Питання вдосконалення окремих елементів механізму захисту суб'єктивних цивільних прав / Н. П. Боднар // Вісник господарського судочинства. – 2010. – № 1. – С. 148–154.
26. Стефанчук Р. Сучасні проблеми приватного права (до 10-ї річниці прийняття Цивільного кодексу України)//Приватне право.-2013.-№ 1.- С.94-104
27. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: Т 1 / За відп. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2005.

ДОДАТКОВА

28. Доліненко Л.О., Доліненко В.О., Сарновська С.О. Цивільне право України: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2011. 356 с.
29. Харитонов С.О., Дрішдюк А.І., Капітенко О.М. та ін. Цивільне право України (в запитаннях та відповідях). Навчальний посібник. Вид. 3, перероб. та доп. Харків: ТОВ «Одіссей», 2010. 576 с.
30. Харитонов С.О., Саніахметова Н.О. Цивільне право України: підручник. Київ: Істина, 2016. 776 с.
31. Цивільне право України: Академічний курс. Підручник: У двох томах / За загал. ред. Шевченко Я.М. Київ: ІнЮре, 2011.
32. Цивільне право України: підручник: У 2 т. Т. 1 / В.І. Борисова, Л.М. Баранова, І.В. Жилінкова та ін. / За заг. ред. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатеевої, В.Л. Яроцького. Київ: Юрінком Інтер 2011. 480 с..
33. Цивільне право України: Підручник: У 2х кн. / О.В. Дзери, Д.В. Боброва, А.С. Довгерт та ін. / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової. 2-е вид. допов. і перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2010. Кн. 1. 736 с.
34. Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар / За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, В.В. Луця: В 2х т. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 832 с,
35. Цивільний Кодекс України: науково-практичний коментар / За ред. розробників проекту Цивільного Кодексу України. Київ: Істина, 2008. 928 с.
36. Цивільний Кодекс України: науково-практичний коментар: У 2 ч. / За заг. ред. Шевченко Я.М. Київ: ІнЮре, 2017. Ч. 1. 692 с.
37. Ярема А.Г., Карабань В.Я., Кривенко В.В., Романь В.Г. Науково-практичний коментар до цивільного законодавства України. Київ: АСК, 2011. Т. II «Право інтелектуальної власності. Зобов'язальне право». 624 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

Електронні ресурси

- <http://zakon.rada.gov.ua> – Законодавство України
<http://www.president.gov.ua> – офіційне інтернет-представництво Президента України
<http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал (Кабінет Міністрів України)
<http://mvs.gov.ua> – Міністерство внутрішніх справ
<http://www.minjust.gov.ua> – Міністерство юстиції України
<http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
<http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України
<http://www.scilib.univ.kiev.ua> – бібліотека Київського національного університету ім. Тараса Шевченка
<http://www.ukma.kiev.ua> – наукова бібліотека Національного університету Києво-Могилянська академія

Приклад: V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Делікти в цивільному праві»

Разом: 90 год., з них 20 год. – лекції, 10 год. – семінарські заняття, самостійна робота – 60 год.

Кількість балів за семестр	155 балів								
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II			
Назва модуля	Особливості недоговірних зобов'язань та їх зміст					Окремі види деліктів в цивільному праві			
Лекції	5 (5 балів)					5 (5 балів)			
Теми лекцій	Тема 1 Загальні положення про недоговірні та деліктні зобов'язання в цивільному праві	Тема 2. Цивільно-правові зобов'язання, що виникають із односторонніх правових дій	Тема 3 Загальні положення про зобов'язання із заподіяння шкоди в цивільному праві. Елементи деліктного зобов'язання	Тема 4 Поняття та умови відповідальності за заподіяння шкоду	Тема 5. Порядок відшкодування (компенсації) заподіяної шкоди	Тема 6. Спеціальні делікти, що виділяються на підставі особливостей суб'єктивного складу заподіювачів шкоди.	Тема 7. Спеціальні делікти, які виділяються на підставі особливостей способу заподіяння шкоди.	Тема 8. Спеціальний делікт щодо відшкодування шкоди, завданої недоліками товарів, робіт, послуг.	Тема 9. Набуття збереження майна без достатньої правової підстави.
Семінарські і практичні заняття	1 (10 балів)		2 (10 балів)			3 (10 балів)		4 (10 балів)	5 (10 балів)
Теми семінарських занять	Тема 1 Загальні положення про недоговірні та деліктні зобов'язання в цивільному праві Зобов'язання, що виникають із односторонніх правових дій		Тема 3 Загальні положення про зобов'язання із заподіяння шкоди в цивільному праві. Елементи деліктного зобов'язання. Тема 4 Поняття та умови відповідальності за заподіяння шкоду Тема 5. Порядок відшкодування (компенсації) заподіяної шкоди			Тема 6. Спеціальні делікти, що виділяються на підставі особливостей суб'єктивного складу заподіювачів шкоди. Тема 7. Спеціальні делікти, які виділяються на підставі особливостей способу заподіяння шкоди.		Тема 8. Спеціальний делікт щодо відшкодування шкоди, завданої недоліками товарів, робіт, послуг.	Тема 9. Набуття збереження майна без достатньої правової підстави.
Самостійна робота	1 (5 балів)					2 (5 балів)			
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)					модульна контрольна робота №2 (25 балів)			

Підсумковий
контроль

Розрахунковий коефіцієнт: 1,55